

אילוח מחודש של רפת נקיה מנגיף הלוקמיה בבקר

שלמה גראזי, גיורא הוידה, יעקב ברנר - השירותים הוטרינרים והמכון הווטרינרי

זיהוי גידול לימפטי בפרה שנשחטה בבית מטבחים ושמקורה ברפת חלב קיבוצית נקיה מנגיף הלוקמיה בבקר (נלב) הובילה לביצוע תחקיר אפידמיולוגי וסרולוגי על מנת לזהות את מקור הפרה עם הגידול.

ביקור שנערך במשק ממנו הגיעה הפרה החולה לשחיטה, גילה כי הרפת שאמורה הייתה להיות רפת סגורה (כי היא הוכרזה בעבר כרפת נקיה מנלב) הכניסה 75 עגלות הרות ממשקים שונים. תהליך קניית הפרות החל כשנתיים וחצי לפני גילוי הגידול הלימפטי. בין העגלות הקנויות היו 22 עגלות שמקורן מרפת שידועה כנגועה ביותר בנלב. לשם ביצוע התחקיר לאחור הודגמו 199 פרות חולבות מתוך 280 שהיו בעת הדגימה ברפת. שמונה מאותן הפרות הנבדקות השתייכו ל-22 העגלות שמקורן במשק הנגוע. תוצאות הדגימה היון 7 (3.5%) מכלל הנבדקות הגיבו חיובית לנוכחות נוגדנים כנגד נלב. לפי החלוקה הבאה: רק 4 (4.1%) מ-187 פרות מקומיות הגיבו ואילו מ-8 הפרות שנקנו מהרפת הנגועה - הגיבו 3 (37.5%). 14 פרות מהמקור הנגוע לא נבדקו משום ש-2 היו בקבוצה שלא נבדקה ואילו 12 האחרות יצאו מהרפת לפני ביצוע הדגימה.

השוואת היחסים של הפרות המגיבות בין הקבוצה המקומית לקנויה הניבה משמעות סטטיסטית גבוהה ($p < 10^{-3}$; $z = 4.3$), רווח בר-סמך: 22.3% - 48.7%. הסיכוי של פרה קנויה להגיב חיובית לנלב היה גבוהה פי 28 מאשר לפרה מקומית, רווח בר-סמך: 4.9 - 160. לפי אותן התוצאות ברור מהיכן חדרה המחלה מחדש לרפת כאשר ברור כי האוכלוסייה בעלת רמת הנגיעות הגבוהה העבירה את המחלה לזו הנמוכה. יש ללמוד ממקרה זה על הנזקים הכלכליים שיכולה החלטה לא נבונה אפילו אחת לגרום למשק.